

”Økologi har nogle forretningsmæssige muligheder, som passer sammen med vores vision om et bæredygtigt landbrug, hvor der er balance mellem natur, mennesker og økonomi, og som kombinerer produktion med lokalt salg og oplevelser.”

Kontaktinfo:
Michael Svane
Tlf.: 51 32 55 51
Michael@hesselbjerggaard.dk

Økologisk landbrug
i Lejre kommune
- Omlægning betaler sig

PORTRÆT

Hesselbjerggaard

Et multifunktionelt, økologisk deltidsbrug

I hele sommerhalvåret græsser dyrene på markerne og på de våde enge omkring gården.

Få et gratis omlægningstjek

KONTAKT

Økologisk Rådgivning, Gefion: Lisbeth Frank Hansen, 2142 2484, lfh@ecoadvice.dk og Henning Hervik, 4033 1310, hhe@ecoadvice.dk

Økologisk Landsforening: Mads S. Vinter, 3062 9010, msv@okologisk.dk

FÅ MERE AT VIDE OM ØKOLOGI OG PROJEKTET

Videncentret for Landbrug, Økologi: Anke Stubsgaard, 8740 5491, aks@vfl.dk

Landbrug & Fødevarer: Hanne Børsch 3339 4033, hab@lf.dk

Projektet 'Økologisk landbrug i Lejre Kommune - omlægning betaler sig' drives i et samarbejde mellem Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, producentforeningen 'Økologisk jordbrug i Lejre', Økologisk Landsforening, Gefion og Videncentret for Landbrug og Økologi. Projektet er en del af projektet 'Lejre - Den Økologiske Kommune'. Projektet har fået tilskud fra EU og Fødevareministeriets landdistriktspulje.

Danmarks
Naturfredningsforening

”Fællesskab, forretning og faglighed. Det er nogle af de muligheder, vi ser i økologien.”

”Vores ambition er at skabe nye spændende projekter inden for økologisk produktion, lokalt salg og formidling af oplevelser”

Hesselbjerggaard er et multifunktionelt økologisk deltidsladbrug. Gården drives af Michael Svane og Birgitte Ravn Olesen, der begge har job uden for bedriften. De to ældste sønner er flyttet hjemmefra, mens parrets yngste datter stadig bor på gården. Økologi, lokal produktion, bæredygtighed og oplevelser er nøgleord for gårdens mange aktiviteter.

Til gården hører 32 ha jord, 28 dexter ammekøer, 14 moderfår, grøntsagsproduktion på friland og i væksthuse, høns, frugttræer, gårdbutik, ferielejligheder og en masse andre projekter, som parret kaster sig over, efterhånden som de får tid og råd.

Seneste nye aktivitet er en trækfærge over Kornerup å, som Michael og Birgitte har lavet sammen med Nationalpark Skjoldungelandet. Færger forbedrer mulighederne for at gå ture i det åbne land. Hesselbjerggaard forventer også, at færgerne vil få flere kunder til at lægge vejen forbi gårdbutikken.

I hele sommerhalvåret græsser dyrene på markerne og på de våde enge omkring gården. Da Hesselbjerggaard ligger i et naturområde, som er fredet og udpeget til Natura-2000-område, egner jorden sig godt til netop den form for produktion. Efter at have spist sig fede på græs hele sommeren, bliver køerne skudt på marken, så man undgår at stresser dem under transporten til slagteriet. På slagteriet får kødet lov til at langtidsmodne for at opnå den bedste mørhed, inden det sælges fra gårdbutikken.

Bæredygtighed er i højsædet på Hesselbjerggaard, der netop har færdiggjort en energirenovering af væksthuset, hvor økologi og energi er tænkt sammen. Gården har et firestrengt energisystem (varmepumpe, aktiv solvarme, pillefyr og fastbrændsel), som opvarmer hele gården, gårdbutikken og spirebordene i væksthuset. Næste tiltag er solpaneler og en vindmølle, så gården kan blive selvforsynende med energi.

Hesselbjerggaard byder også på oplevelser. På engen er der bygget en sommerstald, hvor der er plads til lejrskoler på første sal. Her kan man sove under primitive forhold og vågne op i naturen. I væksthuset er der plads til skoleklasser, virksomheder eller grupper, som - mod betaling - kommer på besøg. Når der er økologisk høstmarked, når gården inviterer til økologiske sommeraftener med middag lavet af egne råvarer, og når gårdbutikken er åben, så er alle naturligvis velkomne. Udlejning af jagt også et forretningsområde.

Hesselbjerggaard

”Det er meget inspirerende at være en del af det faglige fællesskab mellem de økologiske bedrifter i Lejre”

Hvorfor valgte I at blive økologer, og hvordan kom I i gang?

Indtil vi købte Hesselbjerggaard i 2000, var den drevet konventionelt med planteavl og svineproduktion. Vi valgte at lægge om til økologi med det samme. Vi havde lyst til at prøve kræfter med økologisk produktion, og så mærkede vi, at økologiske landmænd havde et positivt syn på fremtiden. At gå i gang med økologisk produktion kræver mod, vilje og lyst. Men uden konkret viden kommer man ikke langt, især når man som os ikke har nogen landbrugsuddannelse med i bagagen. Så vi købte os til god økologirådgivning hos Økologisk Rådgivning i Gefion. Vi er deltidslandmænd, så det tager lidt tid at udvikle og realisere alle vores projekter. Til gengæld skylder vi ikke en bondegård, når vi er nået til vejs ende. Det er jo en pointe i sig selv i disse tider.

Hvad er jeres visioner for Hesselbjerggaard?

Vores vision er gradvist at øge produktionen, forarbejdningen og salget af egne produkter. Vi ønsker at kombinere vores produktion af økologiske råvarer med lokalt salg og formidling af oplevelser af natur og landbrug. Vi ønsker at udvikle et bæredygtigt landbrug, hvor der er balance mellem natur, mennesker og økonomi. Det er vigtigt for os, at klimaet ikke lider overlast i denne udvikling. Derfor har vi fokus på ressourcebesparelser, energieffektivitet og ny bæredygtig teknologi. Vi skal ikke være et stort landbrug, men skabe nye spændende projekter inden for de rammer, vi har. Ambitionen er fortsat fokus på økologisk produktion, lokalt salg og formidling af oplevelser.

Hvad havde I af bekymringer?

Bekymringer er der nok af. Er der nu et marked for os? Risikerer vi at miste arbejdsindtægter, bliver vi færdige til tiden, kan vi holde sammen på os selv og hinanden midt i de mange opgaver osv. Vi har haft masser af bekymringer, men vi lever jo forlæns og lærer, at der altid findes en løsning.

Hvilke særlige muligheder giver økologien jer?

Fællesskab, forretning og faglighed. Det er nogle af de muligheder, vi ser i økologien. Økologi er et marked i vækst. Økologi og 'mad med mening' efterspørges i højere og højere grad. Det betyder meget for os, at der er flere end os, som er glade for det, vi laver. Vi møder vores kunder direkte. De kan se vores dyr på marken, de kan hjælpe med at fange får ind, når de skal klippes, og vi kan invitere til arrangementer, hvor by-folk oplever, at landet hverken er ren romantik eller lort til op over begge ører.

Økologien har nogle indlysende forretningsmæssige muligheder, som passer sammen med vores vision om et bæredygtigt landbrug, hvor der er balance mellem natur, mennesker og økonomi, og som kombinerer produktion med lokalt salg og oplevelser. Som økologer i Lejre oplever vi et fagligt fællesskab mellem bedrifterne, som er meget inspirerende at være en del af. Og det, vi ikke selv kan finde ud af, har vi dygtige konsulenter til at rådgive os om.

Hvad er jeres fremtidsplaner for afsætning og produktion?

Vi forsøger at få så meget indkomst fra gården som muligt, så vi ikke skal være så meget væk hjemmefra. Vi vil gerne sætte flere aktiviteter i gang, men vi ved ikke, hvor vi skal finde tiden til det. Så vi taler med andre deltidslandmænd om at lave en økologisk "vikarordning", hvor vi kan deles om arbejdskraft. En anden idé er at skabe et "Landbrugsfagligt læringsmiljø", som kan tage flere praktikanter, skoleelever og frivillige folk ude fra den store verden. Vi producerer så mange fødevarer, som vi har kræfter til lige nu, men vil egentlig godt producere nogle flere nicheprodukter, som man ikke lige kan købe andre steder.

Hvad med økologikontrollen, myndigheder og administration?

Man skal øve sig i krydsverensstemmelseskontrol og anden administrativt stivhed, men øko-kontrollen er i den lettere ende. Den er jo egentlig meget enkel og forståelig. Man skal bare kunne gøre rede for alt, hvad der kommer ind på gården, og hvad der sælges i den anden ende. De fleste kontrollører er venlige og forstående. Nogle gange skal man øve sig i at være positiv, konstruktiv og fremadrettet og tænke på, at de er sat i verden til at administrere et system, som gør, at man som forbruger kan føle sig tryk ved Ø-mærket. Så må vi leve med, at vi ind imellem finder reglerne lidt firkantede.

Tre gode grunde til, at man som deltidslandmand skal lægge om til økologi?

Økologi er fællesskab, faglighed, fremtid og enkelhed. Det faglige fællesskab mellem de økologiske bedrifter i Lejre er meget inspirerende, og for os er økologi ligesom medvind på cykelstien. Det er enkelhed, tro på fremtiden og ikke så meget brok. Både i produktionen og salget. Vi synes, at økologisk produktion gør verden mere simpel. Man undgår, at folk ser skævt til sprøjten, og man får en enkel og positiv kommunikation med sine kunder.

Hesselbjerggaard byder også på oplevelser. På engen er der bygget en sommerstald, hvor der er plads til lejrskoler på første sal.

